

ירמיהו ד'

הנביא מעריך כי בשוב ישראל לאמונה בה', לשוב מדרכי העבודה הזרה, שדבקו בה. יראו העמים האחרים ויקבלו גם הם את האמונה בה'. "אִם-תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל נְאֻם-ה' אֵלַי, תָּשׁוּב; וְהִתְבָּרְכוּ בּוֹ גּוֹיִם, וּבּוֹ יִתְהַלְּלוּ." (1,2).

מה בדיוק מבקש הנביא להשיג.

שבטי ישראל התחלקו לממלכת יהודה ולממלכת ישראל. הוא שואף לאחד את העם, שהתפצל במרד ירובעם, שהשתלט עליה ירובעם והפריד את העם הצפוני מן העם הדרומי באמצעות חלוקה אזורית, של עבודת ה'. מול המקדש בירושלים, אליו עלו ברגל מכל קצוות הארץ, הקים ירבעם את מוקדי העגלים, התחליפים. בממלכת יהודה התחברו: יהודה, שמעון ובנימין ובממלכת ישראל נותרו, בצפון ישראל, נפתלי, זבולון, יששכר, אפרים, אשר וחצי מנשה ואילו בעבר הירדן -ראובן גד וחצי מנשה. שני גושים שחסו תחת ירובעם ויורשיו. והגוש השלישי תחת מלך יהודה. משושלת דוד.

הנביא מבכה את המכשולים שהציב המלך הישראלי על אזרחיו מעלות לרגל לירושלים. מצב לאומי כזה עודד את הישראלים לעבוד אלילים, בנוסף לעבודת ה' המסורתית.

מלך יהודה, יאשיהו, יכול לשאוף לאחד את שבטי ישראל,
שבשלושת גושי הממלכות, לעם עובד ה' אחד ומאוחד, תחת
שלטון בית דוד.

או מטרה שניה ביתה לו להחזיר את יושבי הצפון לה' ולשכנע את
העם הצפוני לשוב לראות בירושלים, בית המקדש, מקום מרכזי
לערוג ולעלות לרגל אליו. להתפלל בו ולהעלות את קורבנותיהם
במרכז הלאומי. "המלו לה', והסרו ערלות לבבכם, איש יהודה,
וישבי ירושלים: פן-תצא כאש חמתי, ובערה ואין מכפה."

ירושלים, מקום הטפתו של ירמיהו, קהל שומעיו, חייבת להיות
הסמל ועל כן הראשונה

וממשיך הנביא לנבא על עונשה של ירושלים, אם לא תיטיב את
דרכה "הגידו ביהודה, ובירושלים השמיעו, ואמרו, תקעו
שופר בארץ; קראו מלאו ואמרו, האספו ונבואה אל-ערי
המבצר. 'שאו-נס ציונה, העיזו אל-תעמדו: כי רעה,
אנכי מביא מצפון--ושבר גדול. " העונש שמעניש ה' את
הראויים להענש בחרון אפו. והסימן הנראה לעין התושבים
הוא נפילת רוחם של המלך, השרים, הכהנים והנביאים.

בהימוט המנהיגים הארץ תהפך לשמה והערים יחסרו את
יושביהן האסון הזה נוגע לנביא אישית והוא נרעש ונותן חופש
לביטוי אישי.

י וְאָמַר אֲהֵה אֲדַנִּי א-להים, אֲכֹן הַשָּׂא הַשָּׂאת לְעַם הַזֶּה
וְלִירוּשָׁלַם לְאֹמֵר, שְׁלוֹם, יִהְיֶה לָכֶם; וְנִגְעָה חָרָב, עַד-
הַנֶּפֶשׁ. הַנְּבִיא מֵתְפַלֵּל אֵל ה' שֶׁלֹּא יִכֶּה כֹּל כֵּךְ חִזַּק אֶת עִירוֹ.
קִימַת סִכְנָה בַעֲלִיל עַל חוֹרְבֵן יְרוּשָׁלַיִם. אֲךָ עַל הַנְּבִיא מוֹטֵלַת
חֹבֶתוֹ לְהַבִּיא אֶת דְּבַר ה': "כַּבְּסֵי מֵרַעַה לְבַךְ יְרוּשָׁלַיִם".
אִיתֵר הַנְּבִיא אֶת נִקּוּדַת הַתּוֹרְפָה וְעַל בְּנֵי הָעִיר לְשַׁפֵּר אֶת
מִנְהַגֵיהֶם הַנְּלוּזִים אַחֲרַת יְפֹרְסָמוֹ הַמְּכֹת שִׁיבֹאוּ עֲלֵיהֶם לְכֹל
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסְבִּיב.

[הַמוֹשֵׁג נּוֹצְרִים - נְצָרִים בָּאִים, מְאַרְץ הַמְּרַחֵק - אִין לוֹ כַּמוֹבֵן
כֹּל קֶשֶׁר אֶל הַמוֹשֵׁג הַמְּקוּבֵל הַיּוֹם. כֹּאֵן מַכוּוֹן אֶל אֱלֹהֵי שִׁפְּלוֹ
מִצּוֹר עַל הָעַם: "יִי דְרַכְּךָ, וּמַעַלְלֶיךָ, עָשׂוֹ אֱלֹהֵי, לָךְ; זֹאת
רְעִיתְךָ כִּי מָר, כִּי נִגַע עַד-לְבַבְךָ].

וּשְׁבַת הַנְּבִיא לְהַבִּיעַ אֶת רַחֲשֵׁיו הָאִישִׁיִּים: "יִיט מַעֲיֵי מַעֲיֵי אַחִילָה
קִירוֹת לְבִי, הִמָּה-לִּי לְבִי--לֹא אַחֲרָשׁ: כִּי קוֹל שׁוֹפָר
שָׁמַעַתְּ נִפְשִׁי, תְּרוֹעַת מְלַחְמָה. כִּי שָׁפָר עַל-שָׁפָר נִקְרָא, כִּי
שִׁדְדָה כָּל-הָאָרֶץ; פְּתָאֵם שִׁדְדוֹ אֶהְלִי, רְגַע יִרְיעַתִּי. כִּאֲ עַד-
מָתִי, אֶרְאֶה-נִס--אֶשְׁמָעָה, קוֹל שׁוֹפָר" הַנְּבִיא מִנְסָה לְבַקֵּשׁ
שֶׁלֹּא לְרַאוֹת עוֹד אוֹתוֹת מִלַּחְמָה נִס - דַּגֵּל מִלַּחְמָה, שׁוֹפָר - קוֹלוֹת
קָרֵב. לְדַעַתוֹ הָעַם פְּשוֹט אוֹיֵל שֶׁאִינוֹ נֵרוּאָה אֶת הַמֵּתְרַחֵשׁ וְאֶת סְבוֹתָיו.
רַק טַפְּשׁוֹת יִכּוֹלָה לְמִנוּעַ מִן הָעַם שֶׁלֹּא לְחַזֹּר לְעַבּוֹדַת ה' וְלִהְנַצֵּל מִן

הכוחות העולים עליו מכל צד. אני הנביא רואה מול עיני את כל העלול לקרות ואת סבותיו:

כג רֵאִיתִי, אֶת-הָאָרֶץ, וְהִנֵּה-תֵהוֹ, וְבֵהוּ; וְאֶל-הַשָּׁמַיִם, וְאִין אֹרֶם

כד רֵאִיתִי, הַהָרִים, וְהִנֵּה, רֹעֲשִׁים; וְכָל-הַגְּבָעוֹת,

הַתִּקְלָקְלוּ

כה רֵאִיתִי, וְהִנֵּה אִין הָאָדָם; וְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם, נִדְדוּ

כו רֵאִיתִי, וְהִנֵּה הַפָּרְמֶל הַמְדַבֵּר; וְכָל-עָרָיו, נִתְצוּ מִפְּנֵי ה'-

מִפְּנֵי, חֲרוֹן אַפּוֹ.